

DEFENSE

Cooperation

**Agreement Between the
UNITED STATES OF AMERICA
and LATVIA**

Signed at Riga January 12, 2017

with

Annex

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966
(80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“ . . . the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

LATVIA

Defense: Cooperation

*Agreement signed at Riga January 12, 2017;
Entered into force April 5, 2017.
With annex.*

**AGREEMENT ON DEFENSE COOPERATION
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF
THE UNITED STATES OF AMERICA
AND
THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF LATVIA**

CONTENTS

	Preamble
I.	Scope and Purpose
II.	Definitions
III.	Access to and Use of Agreed Facilities and Areas
IV.	Prepositioning of Defense Equipment, Supplies, and Materiel
V.	Property Ownership
VI.	Security
VII.	Entry and Exit
VIII.	Logistics Support
IX.	Motor Vehicles
X.	Licenses
XI.	Movement of Aircraft, Vessels, and Vehicles
XII.	Criminal Jurisdiction
XIII.	Custody and Access
XIV.	Discipline
XV.	Claims
XVI.	Official Tax Exemptions
XVII.	Personal Tax Exemptions
XVIII.	Official Importation and Exportation
XIX.	Personal Importation and Exportation
XX.	Customs Procedures
XXI.	Military Service Activities
XXII.	Military Post Offices
XXIII.	Currency and Exchange
XXIV.	Labor
XXV.	Contracting Procedures
XXVI.	Status of Contractors
XXVII.	Protection of the Environment
XXVIII.	Utilities and Communications
XXIX.	Implementation and Disputes
XXX.	Entry Into Force, Amendment, and Duration
ANNEX A	Agreed Facilities and Areas

The Government of the United States of America (the “United States”) and the Government of the Republic of Latvia (“Latvia”), hereinafter referred to collectively as “the Parties” and individually as a “Party”;

Cognizant of the rights and obligations deriving from the North Atlantic Treaty;

Considering that U.S. forces, their dependents, and U.S. contractors may be present in the territory of Latvia and that the purpose of such presence of U.S. forces is to further the efforts of the Parties to promote peace and security in the areas of mutual interest and benefit, including to take part in common defense efforts;

Acknowledging that the presence of U.S. forces contributes to strengthening the security and stability of Latvia and the region;

Desiring to share in the responsibility of supporting those U.S. forces that may be present in the territory of Latvia;

Recognizing the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of their Forces, done at London on June 19, 1951, and entered into force August 23, 1953 (the “NATO SOFA”), including its provision regarding separate arrangements supplementary to that Agreement;

Recognizing the Acquisition and Cross Servicing Agreement between the Department of Defense of the United States of America and the Ministry of Defence of the Republic of Latvia, done in Riga, on October 1, 2008, and in Stuttgart, on October 15, 2008, and entered into force October 15, 2008 (the “ACSA”);

Recognizing the need to enhance their common security, to contribute to international peace and stability, and to deepen cooperation in the areas of defense and security; and

Desiring to conclude an agreement on the enhanced cooperation between the United States and Latvia;

Have agreed as follows:

ARTICLE I
SCOPE AND PURPOSE

This Agreement sets forth the framework for enhanced partnership and defense and security cooperation between the United States and Latvia and supplements the terms and conditions set forth in the NATO SOFA that govern the presence of U.S. forces and their dependents in the territory of Latvia and, in specific situations indicated herein, the presence and activities of U.S. contractors in Latvia.

ARTICLE II DEFINITIONS

For purposes of this Agreement, the following terms are hereunder defined:

1. "U.S. forces" means the entity comprising the force and the civilian component, and all property, equipment, and materiel (including vehicles, vessels, and aircraft operated by or for the United States) of the U.S. Armed Forces present in the territory of Latvia.
2. "Force" has the meaning set forth in Article I, paragraph 1(a) of the NATO SOFA.
3. Except as otherwise provided in Articles XII, XIII, and XV of this Agreement, "civilian component" has the meaning set forth in Article I, paragraph 1(b), of the NATO SOFA, and also includes: a) employees of non-Latvian, non-commercial organizations who are nationals of or ordinarily resident in the United States and who are not ordinarily resident in Latvia, and who, solely for the purpose of contributing to the welfare, morale, or education of the U.S. forces, are accompanying those forces in the territory of Latvia; and b) dependents employed by the U.S. forces, including for the purposes of the military service activities contemplated in Articles XXI and XXII of this Agreement, and by the non-commercial organizations referred to in this paragraph.
4. "U.S. contractors" means non-Latvian individuals, legal entities, and their employees who are not nationals of Latvia that are under contract or subcontract to the U.S. Department of Defense.
5. "Dependent" has the meaning set forth in Article I, paragraph 1(c) of the NATO SOFA, and also includes a family member of a member of the force or the civilian component who (a) is financially, legally, or for reasons of health dependent upon and supported by such member; (b) shares the quarters occupied by such member; and (c) is present in the territory of Latvia with the consent of the authorities of the force.
6. "Agreed Facilities and Areas" means the facilities and areas in the territory of Latvia listed in Annex A of this Agreement, and such other facilities and areas in the territory of Latvia as may be provided by Latvia in the future and mutually agreed between the Executive Agents of the Parties, to which U.S. forces, U.S. contractors, dependents, and others as mutually agreed shall have the right to access and use pursuant to this Agreement.
7. "Executive Agent" means the U.S. Department of Defense for the United States and the Ministry of Defence of the Republic of Latvia, or their respective designees.

ARTICLE III
ACCESS TO AND USE OF AGREED FACILITIES AND AREAS

1. U.S. forces, U.S. contractors, dependents, and vehicles, vessels, and aircraft operated by or at the time for U.S. forces are authorized unimpeded access to and use of Agreed Facilities and Areas for visits; training; exercises; maneuvers; transit; support and related activities; refueling of aircraft; bunkering of vessels; landing and recovery of aircraft; temporary maintenance of vehicles, vessels, and aircraft; accommodation of personnel; communications; staging and deploying of forces and materiel; pre-positioning of equipment, supplies, and materiel; security assistance and cooperation activities; joint and combined training activities; humanitarian and disaster relief activities; contingency operations; construction in support of mutually agreed activities; and such other purposes as the Parties or their Executive Agents may agree, including those undertaken in the framework of the North Atlantic Treaty. Such Agreed Facilities and Areas provided by Latvia, or portions thereof, may be designated as either for exclusive use by U.S. forces or for joint use by U.S. forces and Latvian National Armed Forces.
2. In furtherance of such activities and purposes, Latvia authorizes U.S. forces to control entry to Agreed Facilities and Areas, or portions thereof that have been provided for exclusive use by U.S. forces, and to coordinate entry with Latvian authorities at Agreed Facilities and Areas jointly used by U.S. forces and Latvian National Armed Forces, for purposes of safety and security.
3. When requested, Latvia's Executive Agent shall facilitate, in accordance with local law, temporary access by U.S. forces and U.S. contractors to public land and facilities (including roads, ports, and airfields) that are not a part of an Agreed Facility and Area, including those owned or controlled by Latvia or by local governments, and to private land and facilities (including roads, ports, and airfields) for use in support of U.S. forces.
4. In making Agreed Facilities and Areas available, Latvia shall give due regard to the operational and security concerns of U.S. forces.
5. Latvia shall furnish, without rental or similar costs to U.S. forces, all Agreed Facilities and Areas, including those jointly used by U.S. forces and Latvian National Armed Forces.
6. U.S. forces and U.S. contractors may undertake construction activities on, and make alterations and improvements to, Agreed Facilities and Areas in furtherance of the activities and purposes set forth in Article III, paragraph 1 of this Agreement. U.S. forces shall consult with the competent authorities of Latvia on issues regarding such construction, alterations, and improvements based on the Parties' shared intent that the technical requirements and construction standards of any such projects undertaken by or on behalf of U.S. forces should be consistent with the requirements and standards of both Parties. U.S. forces may carry out such construction, alterations, and improvements with members of the force.
7. U.S. forces shall be responsible for the construction and development costs for Agreed Facilities and Areas provided for the exclusive use of U.S. forces, and for the operations and maintenance costs thereof, unless otherwise agreed.

8. The Parties shall be responsible on the basis of proportionate use for the operations and maintenance costs of Agreed Facilities and Areas provided for joint use, or otherwise used jointly by U.S. forces and Latvian National Armed Forces, unless otherwise agreed.
9. Funding of construction projects undertaken by U.S. forces shall be in accordance with U.S. laws and regulations pertaining to the expenditure of funds.
10. Latvia's Executive Agent shall facilitate the efforts of U.S. forces in these undertakings by obtaining the necessary Latvian authorizations and permits for such construction, alterations, and improvements, performed by or on behalf of U.S. forces.
11. The Parties shall cooperate on planning regarding the use and development around and adjacent to Agreed Facilities and Areas to ensure the implementation of this Agreement over the long term.

ARTICLE IV
PREPOSITIONING OF DEFENSE EQUIPMENT,
SUPPLIES, AND MATERIEL

1. U.S. forces may transport, preposition, and store defense equipment, supplies, and materiel ("prepositioned materiel") at Agreed Facilities and Areas, portions thereof, and at other locations as mutually agreed between the Executive Agents. U.S. forces shall notify, in advance, Latvian National Armed Forces regarding the types, quantities, and delivery schedules of such prepositioned materiel that U.S. forces intend to transport or preposition in the territory of Latvia, as well as regarding the U.S. contractors who will make such deliveries.

2. The prepositioned materiel of U.S. forces and the facilities or portions thereof designated for storage of such prepositioned materiel shall be for the exclusive use of U.S. forces. U.S. forces shall have exclusive control over the access to, use of, and disposition of such prepositioned materiel and shall have the unencumbered right to remove such prepositioned materiel at any time from the territory of Latvia.

3. U.S. forces and U.S. contractors shall have unimpeded access to and use of storage facilities for all matters related to the prepositioning and storage of prepositioned materiel, including delivery, management, inspection, use, maintenance, and removal of such prepositioned materiel, regardless of whether these storage facilities are Agreed Facilities and Areas. Aircraft, vehicles, and vessels operated by or for U.S. forces shall have access to aerial ports and seaports of Latvia and other locations, as agreed, for the delivery to, storage and maintenance in, and removal from the territory of Latvia of U.S. forces' prepositioned materiel.

ARTICLE V
PROPERTY OWNERSHIP

1. All buildings, non-relocatable structures, and assemblies affixed to the land in Agreed Facilities and Areas, including those altered or improved by U.S. forces, remain the property of Latvia. All such buildings, structures, and assemblies constructed by the U.S. forces become the property of Latvia, once constructed, but shall be used by U.S. forces until no longer needed by U.S. forces.
2. U.S. forces shall return as the sole and unencumbered property of Latvia any Agreed Facility or Area, or any portion thereof, including buildings, non-relocatable structures, and assemblies constructed by U.S. forces once no longer used by U.S. forces, provided that the United States shall incur no expense to do so. The Parties or their Executive Agents shall consult regarding the terms of return of any Agreed Facility or Area, including compensation for the residual value of improvements or construction made by the United States.
3. The U.S. forces and U.S. contractors shall retain title to all equipment, materiel, supplies, relocatable structures, and other movable property they have imported into or acquired within the territory of Latvia in connection with this Agreement until such time as they surrender title.
4. The Parties or their designees may consult regarding the possible transfer or purchase of U.S. forces' equipment determined to be excess to the needs of the United States, as may be authorized by U.S. law and regulations.

ARTICLE VI SECURITY

1. Latvia shall take such measures as are necessary to ensure the protection, safety, and security of U.S. forces, U.S. contractors, dependents, and prepositioned materiel, and the protection and security of official U.S. information. In furtherance of this responsibility, Latvian and U.S. military authorities shall cooperate closely to ensure that security and protection is provided.
2. Latvia hereby authorizes U.S. forces to exercise all rights and authorities necessary for U.S. forces' use, operation, defense, or control of Agreed Facilities and Areas, including taking appropriate measures to maintain or restore order and to protect U.S. forces, U.S. contractors, and dependents. The United States intends to coordinate such measures with appropriate authorities of Latvia.
3. The Parties mutually agree that Latvia retains primary responsibility for security outside of Agreed Facilities and Areas.

ARTICLE VII ENTRY AND EXIT

1. Latvia shall not require countersignature of movement orders under Article III, paragraph 2(b) of the NATO SOFA.
2. In accordance with the NATO SOFA, Latvia shall not require passports or visas for entry into and departures from Latvia for members of the force presenting upon request of Latvian authorities the required personal identity card and a valid movement order. Further, Latvia shall not require visas for entry into and departures from Latvia for members of the civilian component, dependents, and U.S. contractors presenting upon request of Latvian authorities a valid passport and a U.S. Department of Defense identification card, movement order, or letter of authorization issued by the competent authority of the United States. Latvian authorities shall make any annotations required by Latvian law in the passports of members of the civilian component, U.S. contractors, and dependents.
3. U.S. forces, U.S. contractors, and dependents shall be exempt from regulations governing the registration and control of aliens.
4. Should a member of the U.S. forces die or leave the territory of Latvia on transfer, the dependents of such member shall continue to be accorded the status of dependents under this Agreement for a period of 90 days after such death or transfer. In cases where dependent children are enrolled in education facilities in the territory of Latvia prior to the member's death or transfer, the dependents shall continue to be accorded the status of dependents for a period of not less than 30 calendar days after the end of the school year or termination of enrollment.

ARTICLE VIII LOGISTICS SUPPORT

1. Latvia shall use best efforts, considering its internal national requirements and available capabilities, to provide to U.S. forces, upon request, logistics support to conduct activities under this Agreement.
2. As appropriate, such logistics support shall be provided and reimbursement made in accordance with the ACSA, or successor agreements, unless otherwise agreed.
3. For any logistic support not addressed by paragraph 2 of this Article, U.S. forces and U.S. contractors shall pay reasonable costs for logistics support requested and received. In this regard, Latvia shall accord to the U.S. forces treatment no less favorable than is accorded to the Latvian National Armed Forces, including charging the U.S. forces and U.S. contractors rates no less favorable than those paid by the Latvian National Armed Forces for similar logistics support, less taxes, fees, or similar charges.

ARTICLE IX MOTOR VEHICLES

1. Latvian authorities shall honor the ownership documents and licensing by U.S. military and civilian authorities of motor vehicles and trailers of the U.S. forces, U.S. contractors, and dependents. Upon the request of U.S. military authorities, Latvian authorities shall register and issue without charge military license plates for U.S. forces' official, non-tactical vehicles in accordance with procedures established for the Latvian National Armed Forces, and license plates that are indistinguishable from those issued to the Latvian population at large for private motor vehicles of the members of the U.S. forces, U.S. contractors, and dependents.
2. U.S. military authorities shall take adequate safety measures with respect to motor vehicles and trailers registered and licensed by them or used by U.S. forces in the territory of Latvia.
3. It is the duty of members of the U.S. forces, U.S. contractors, and dependents to respect the law of Latvia regarding automobile liability insurance coverage for their private motor vehicles while in Latvia.

ARTICLE X LICENSES

1. A license or other permit issued by U.S. authorities to a member of the U.S. forces or a U.S. contractor, empowering the holder to operate vehicles, vessels, or aircraft of the force shall be valid for such operation within the territory of Latvia.
2. Latvian authorities shall accept as valid, without a driving test or fee, driving licenses issued by the United States, its States, or political subdivisions for the operation of private motor vehicles by members of the U.S. forces and their dependents, and U.S. contractors. International drivers' licenses shall not be required.
3. Latvia shall not require members of the U.S. forces or U.S. contractors to obtain professional licenses issued by Latvia in relation to the provision of services provided as part of their official or contractual duties to U.S. forces and their dependents, or U.S. contractors, as well as to other persons as mutually agreed. Unless mutually agreed between the Executive Agents, U.S. professional licenses are not valid in all other cases.

ARTICLE XI
MOVEMENT OF AIRCRAFT, VESSELS, AND VEHICLES

1. Aircraft, vessels, and vehicles operated by or exclusively for U.S. forces may enter, exit, and move freely within the territory of Latvia with respect for the relevant rules of air, maritime, and land safety, and movement. U.S. Government aircraft and civil aircraft that are at the time operating exclusively under contract to the U.S. Department of Defense are authorized to overfly, conduct aerial refueling, land, and take off within the territory of Latvia, with respect for the relevant rules of air safety and navigation. U.S. Government aircraft, vessels, and vehicles shall be free from boarding and inspection without the consent of U.S. authorities.
2. U.S. Government aircraft and civil aircraft that are at the time operating exclusively under contract to the U.S. Department of Defense shall not be subject to payment of air navigation fees, dues, or other charges (such as overflight, en route, or terminal navigation fees), and such aircraft shall not be subject to payment of landing or parking fees at government-owned and operated airfields in Latvia. Vessels owned or operated by or exclusively for U.S. forces shall not be subject to payment of pilotage or port fees, lighterage charges, harbor dues, or similar charges at government-owned and operated ports in Latvia. U.S. forces and U.S. contractors operating on behalf of U.S. forces shall pay reasonable charges for services requested and received, at rates no less favorable than those paid by the Latvian National Armed Forces less taxes and similar charges.

ARTICLE XII CRIMINAL JURISDICTION

1. Latvia recognizes the particular importance of U.S. military authorities' disciplinary control over members of the U.S. forces and the effect that such control has on operational readiness. Therefore, at the request of the United States and in furtherance of its commitment to mutual defense, Latvia hereby exercises its sovereign discretion to waive its primary right to exercise criminal jurisdiction as provided by NATO SOFA Article VII, paragraph 3(c). In specific cases of particular importance to Latvia, the Prosecutor's General Office of the Republic of Latvia may withdraw the waiver by providing a statement in writing to the competent U.S. military authorities at any time, but not later than 21 days after receipt of the notification described in paragraph 2 of this Article.
2. The Prosecutor's General Office of the Republic of Latvia shall notify U.S. forces of the initiation of criminal proceedings against a member of the force or civilian component, or a dependent, and U.S. forces shall notify the Prosecutor's General Office of the Republic of Latvia of each case falling under the provisions of paragraph 1 of this Article. In cases where Latvia elects not to withdraw its waiver described in paragraph 1 of this Article, and criminal proceedings have been initiated, the Prosecutor's General Office of the Republic of Latvia shall send the materials of the case directly to the U.S. authority. Translation of the case materials shall not be provided.
3. For purposes of this Article, the term "civilian component" shall exclude dependents who are nationals of or ordinarily resident in Latvia.
4. Whenever a member of the force or civilian component, or a dependent, is prosecuted by Latvian authorities, jurisdiction shall be exercised by Latvian civilian courts of ordinary jurisdiction.
5. Members of the force or civilian component, and dependents, shall not be tried *in absentia*, unless they have wrongfully avoided appearance before the court after properly receiving notice of the date of trial and they have improperly absented themselves from United States military authority.
6. For purposes of determining whether an alleged criminal offense has arisen out of any act or omission done in the performance of official duty by a member of the U.S. forces under NATO SOFA Article VII, paragraph 3(a)(ii), certification by the appropriate military authority of the United States in Latvia that such act or omission was done in the performance of official duty shall constitute a conclusive determination of the fact.

ARTICLE XIII CUSTODY AND ACCESS

1. Latvian authorities shall notify U.S. military authorities immediately when a member of the force or civilian component, or a dependent, is arrested or detained by Latvian authorities. U.S. military authorities shall have prompt access to any such individual whenever requested, and shall be permitted to be present during all proceedings, including interrogations of such member or dependent by Latvian authorities.

2. For purposes of this Article, the term "civilian component" shall exclude dependents who are nationals of or ordinarily resident in Latvia.

3. A member of the force or civilian component, or a dependent, under investigation or pending trial by Latvian authorities shall remain under the control of U.S. military authorities, if such military authorities so request, until the conclusion of all related judicial proceedings (including appellate proceedings). In such cases, U.S. military authorities shall make best efforts to ensure the appearance of the member of the force or civilian component, or dependent, before Latvian authorities in any proceedings that may require the presence of such person. In the event Latvian judicial proceedings are not completed within one year of their commencement, U.S. military authorities shall be relieved of any obligations under this paragraph. This period of time may be extended in exceptional circumstances as agreed to by U.S. military authorities and appropriate Latvian authorities.

4. Any period of time spent in restraint exercised by Latvian authorities or custody exercised by U.S. military authorities shall be credited against any sentence to confinement eventually adjudged in the same case.

5. Except as otherwise agreed by the Parties, confinement imposed by a Latvian court upon a member of the force or civilian component, or a dependent, shall be served in one or more Latvian penal institutions designated for such purposes by the Parties. U.S. military authorities and family members shall be permitted to visit such persons in accordance with regular visiting hours. In coordination with appropriate authorities of the Republic of Latvia, U.S. military authorities shall be permitted to visit such persons outside regular visiting hours. In coordination with appropriate authorities of the Republic of Latvia, U.S. military authorities and family members shall be permitted to provide such persons with assistance, including for their health, welfare, and morale, such as clothing, food, bedding, medical and dental care, and religious counseling.

ARTICLE XIV DISCIPLINE

U.S. military authorities shall be responsible for the maintenance of discipline over U.S. forces and may establish military police units in the Agreed Facilities and Areas where U.S. forces are located. U.S. military authorities may also authorize the use of such units in communities near military facilities and areas where U.S. forces are located, in coordination with Latvian officials.

ARTICLE XV CLAIMS

1. Members of the force and the civilian component shall not be subject to any proceedings for civil claims or administrative penalties arising out of acts or omissions attributable to such persons done in the performance of their official duties. Such claims may be presented to the appropriate Latvian authorities and processed according to the provisions contained in NATO SOFA, Article VIII.
2. For purposes of this Article, the term "civilian component" shall include all persons, regardless of their nationality or place of residence, who are U.S. Government employees acting in the performance of official duty as assigned by the U.S. forces, but shall not include U.S. contractors, other contractors and employees of contractors, or non-commercial organizations, regardless of their nationality or place of residence.
3. Members of the force and the civilian component shall not suffer default judgments or actions prejudicial to their interests when official duties or duly authorized absences temporarily prevent their attendance at non-criminal proceedings.
4. For purposes of determining whether potential civil liability has arisen out of any act or omission done in the performance of official duty by a member of the force or the civilian component, certification by the appropriate U.S. military authority in Latvia that such act or omission was done in the performance of official duty shall constitute a conclusive determination of the fact.

ARTICLE XVI
OFFICIAL TAX EXEMPTIONS

1. Acquisition of materiel, supplies, services, equipment, and other property by or for U.S. forces (a) acquired for the ultimate use by U.S. forces; (b) to be consumed in the performance of a contract with or on behalf of U.S. forces; or (c) to be incorporated into articles or facilities used by U.S. forces, shall be exempt from value added taxes ("VAT"), sales taxes, use taxes, excise taxes, or similar or successor taxes. U.S. forces shall provide to competent Latvian authorities a mutually agreed certification that such materiel, supplies, services, equipment, and other property are for U.S. forces.

2. The exemption shall be applied at the point of purchase, if the transaction is accompanied by the appropriate certification referred to in paragraph 1 above. In the case of goods subject to excise tax, the excise exemption shall be applied at the point of purchase only if the goods are acquired from a tax warehouse and the transaction is accompanied by the appropriate certification referenced above. In all other cases, exemptions shall be promptly granted by reimbursement or as mutually agreed otherwise.

ARTICLE XVII
PERSONAL TAX EXEMPTIONS

1. Members of the U.S. forces and dependents, except dependents who are nationals or ordinarily resident of the Republic of Latvia, shall not be liable to pay any tax, fee, license charge, or similar charges, including VAT, in the territory of Latvia on the ownership, possession, use, transfer between themselves, or transfer in connection with death of their tangible movable property imported into Latvia or acquired there for their own personal use. The exemption shall be applied in accordance with procedures mutually agreed. Members of the U.S. forces and dependents who possess or use sound and television broadcast receiving apparatus and Internet-capable devices in the territory of Latvia shall be exempt from taxes, fees, license charges, or similar charges related to such use or possession. Motor vehicles owned by members of the U.S. forces and dependents shall be exempt from Latvian road taxes, registration or license fees, and similar charges, but not from the payment of tolls for the use of roads, bridges, and tunnels paid by members of the general public.
2. Reimbursement upon exportation is not precluded under this Article.
3. The exemption from taxes on income provided by NATO SOFA, Article X, shall also apply to income received by members of the U.S. forces, dependents, and U.S. contractors from employment with the organizations referred to in Article II, paragraph 3, and activities addressed in Articles XXI and XXII of this Agreement, and from sources outside Latvia.
4. The provisions of Latvian laws and regulations pertaining to the obligation of an employer or self-employed individual to withhold or prepay income taxes and social security contributions shall not be applicable to income exempt from taxation in Latvia.

ARTICLE XVIII
OFFICIAL IMPORTATION AND EXPORTATION

1. With reference to NATO SOFA, Article XI, materiel, supplies, equipment, and other property (a) imported by the U.S. forces, (b) which are for the ultimate use by or for the U.S. forces, including to support military service activities provided for in Articles XXI and XXII of this Agreement, (c) are to be used or consumed in the performance of a contract with or on behalf of the U.S. forces, or (d) are to be incorporated into articles or facilities used by the U.S. forces, shall be permitted entry into Latvia. Such entry shall be free from duties, import or registration fees, and other similar charges, including but not limited to use taxes, excise taxes, and VAT. The Parties shall cooperate as necessary to ensure that the quantities of materiel, supplies, equipment, and other property imported are reasonable. U.S. forces shall provide the Latvian authorities an appropriate certificate that such materiel, supplies, equipment, and other property qualify for the exemption under the terms of this paragraph. Deposit of the certificate (as provided for in NATO SOFA, Article XI, paragraph 4) shall be accepted by Latvian customs authorities instead of a customs declaration of the items. When materiel, supplies, equipment, and other property are imported by contractors under the terms of this paragraph, U.S. forces shall require the contractors to use the items exclusively for the execution of U.S. forces' contracts.
2. The materiel, supplies, equipment, and other property referred to in paragraph 1 of this Article shall be exempt from any tax or other charge that would otherwise be assessed upon such property after its importation or acquisition.
3. The exportation from Latvia of the materiel, supplies, equipment, and other property referred to in paragraph 1 of this Article shall be exempt from Latvian export duties.

ARTICLE XIX
PERSONAL IMPORTATION AND EXPORTATION

1. U.S. forces, dependents, and U.S. contractors may import their personal effects, furniture, one private motor vehicle per person 18 years or older, and other goods-intended for their personal or domestic use or consumption free of customs duty and taxes during their assignment in the territory of Latvia. This privilege shall apply not only to goods that are the property of such persons but also to goods sent to them by way of gift or delivered to them in fulfillment of contracts concluded with a person or persons not domiciled in the territory of the Republic of Latvia, in accordance with mutually agreed procedures. Such imports may not exceed reasonable amounts for personal use and must not indicate, by their nature or quantity, that the goods are being imported for commercial reasons. Alcohol products, tobacco, and tobacco products shall not be imported through the military post office.

2. The goods referred to in paragraph 1 of this Article and other goods acquired free of taxes and/or duties may not be sold or otherwise transferred to persons in Latvia who are not entitled to import such goods duty free, unless such transfer is approved by the appropriate Latvian authorities. Such approval shall not be required for gifts to charity. Payment of any taxes due as the result of transactions with persons not entitled to import such goods shall be the responsibility of the ultimate recipient of such goods. Members of the U.S. forces, dependents, and U.S. contractors may freely transfer property referred to in paragraph 1 of this Article between themselves, and such transfers shall be free of tax and/or duty. Latvian authorities shall accept duly filed police reports as conclusive determinations that duty and tax free goods of members of the U.S. forces, dependents, and U.S. contractors have been stolen, which shall relieve the individuals of any liability for payment of the tax or duty. U.S. forces shall be responsible for maintaining records of the theft or loss of tax or duty-free goods and also records of transfer of such goods. Such records shall be accepted by the authorities of the Republic of Latvia as proof of these transfers.

ARTICLE XX CUSTOMS PROCEDURES

1. Latvia shall take all appropriate measures to ensure the smooth and rapid clearance of imports and exports contemplated under this Agreement. Any customs inspection shall take place expeditiously. Customs inspections under this Agreement shall be carried out in accordance with procedures mutually agreed between the appropriate Latvian authorities and U.S. forces.
2. Any customs inspection by Latvian customs authorities of incoming or outgoing personal property of members of U.S. forces or dependents shall be conducted when the property is delivered to or picked up from the individual's residence or in accordance with mutually agreed procedures.
3. U.S. forces' classified information may be imported into and exported from Latvia without being subjected to a customs inspection. "Classified information" has the meaning set forth in Article 3 of, and shall be handled in accordance with the terms of, the Agreement Between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Latvia Concerning Security Measures for the Protection of Classified Military Information, done at Washington, DC, on January 15, 1998, and entered into force January 15, 1998, or successor agreements.
4. U.S. military authorities shall establish the necessary measures at facilities where U.S. forces are located to prevent abuses of the rights granted under the customs provisions of the NATO SOFA and this Agreement. U.S. military authorities and Latvian authorities shall cooperate in the investigation of any alleged customs violations.

ARTICLE XXI
MILITARY SERVICE ACTIVITIES

1. U.S. forces may establish military service exchanges, commissaries, other sales outlets, open messes, social and educational centers, and recreational service areas in Latvia at mutually agreed locations for use by members of the U.S. forces, dependents, and other authorized personnel as mutually agreed between the Executive Agents. U.S. military authorities may operate and maintain the foregoing military service activities directly or through contract with other organizations. No license, permit, inspection, or other regulatory control shall be required by Latvia for these military service activities.
2. U.S. forces may enter into contracts with financial institutions to operate banking and other financial activities in Latvia for the exclusive use of U.S. forces, U.S. contractors, and dependents.
3. The activities and organizations referred to in this Article shall be accorded the same fiscal and customs exemptions granted to the U.S. forces. Such activities and organizations shall be maintained and operated in accordance with applicable U.S. regulations. Such activities and organizations shall not be required to collect or pay taxes or other fees for activities related to their operations.
4. U.S. forces shall adopt appropriate measures to prevent the sale of goods and property imported into or acquired in the territory of Latvia by the activities and organizations referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article to persons who are not authorized to patronize such activities or organizations.

ARTICLE XXII
MILITARY POST OFFICES

1. The United States may establish, maintain, and operate military post offices for use by U.S. forces, dependents, and U.S. contractors.
2. Mail posted at such post offices may bear U.S. stamps.
3. U.S. forces' official mail shall be exempt from inspection, search, or seizure
4. U.S. military authorities shall establish appropriate and necessary measures at military post offices to prevent the improper importation of goods into the territory of Latvia by members of the U.S. forces, dependents, and U.S. contractors.
5. Customs inspections shall be carried out in accordance with procedures mutually agreed between the appropriate Latvian authorities and U.S. forces.

**ARTICLE XXIII
CURRENCY AND EXCHANGE**

1. U.S. forces shall have the right to import, export, and use U.S. currency or instruments expressed in the currency of the United States in any amount.
2. U.S. military authorities may distribute to or exchange for members of the U.S. forces, and dependents currency of, and instruments denominated in the currency valid in:
 - (a) the United States;
 - (b) the Republic of Latvia;
 - (c) the Euro zone; and
 - (d) any other country, to the extent required for the purpose of authorized travel, including travel on leave.
3. Members of the U.S. forces and dependents may:
 - (a) Import and export U.S. currency and instruments denominated in currency of the U.S.; and
 - (b) Export from Latvia any currency, and instruments denominated in any such currency, provided that such U.S. personnel or dependents have either imported such currency or instruments into Latvia, or received such currency or instruments from U.S. forces.
4. United States military authorities shall, in consultation with the authorities of Latvia, take appropriate measures in order to prevent any abuse of the rights granted under this Article and to safeguard the system of foreign exchange regulations of Latvia insofar as they apply to personnel covered by this Agreement. It is the duty of members of the U.S. forces and dependents to respect the foreign exchange laws of each of the Parties.

ARTICLE XXIV
LABOR

1. U.S. forces and organizations conducting those military service activities described in Articles XXI and XXII of this Agreement may recruit and employ dependents, as well as persons authorized to be employed in the territory of Latvia, and may administer those employees in accordance with this Article. Dependents shall not be required to possess a work permit.
2. Terms and conditions of employment shall be set by the U.S. forces and such organizations in accordance with applicable U.S. law and regulations, taking into consideration prevailing wages and the provisions of labor legislation of Latvia. Wages and salaries, benefits, supplementary payments, and increases in such payments shall be in accordance with U.S. law and regulations. Local civilian employees employed by U.S. forces shall not have the right to strike.

ARTICLE XXV
CONTRACTING PROCEDURES

1. U.S. forces may contract for any materiel, supplies, equipment, and services (including construction) to be furnished or undertaken in Latvia without restriction as to choice of contractor, supplier, or person who provides such materiel, supplies, equipment, or services. Such contracts shall be solicited, awarded, and administered in accordance with U.S. laws and regulations. U.S. forces shall give due consideration to information provided by Latvian authorities regarding contractors.
2. Latvia shall accord to U.S. forces treatment in the matter of procurement of goods, services, and utilities no less favorable than is accorded to the Latvian National Armed Forces.
3. Nothing in this Agreement is intended to preclude Latvian nationals and legal entities from undertaking activities under this Agreement as contractors, subcontractors, or employees.

ARTICLE XXVI
STATUS OF CONTRACTORS

U.S. contractors shall be exempt from Latvian laws and regulations with respect to the terms and conditions of their employment to perform work under contracts with U.S. forces, and with respect to the licensing and registration of businesses and corporations solely with regard to the provision of goods and services to U.S. forces in Latvia. Such contractors also shall be exempt from all corporate and excise taxes arising solely from the delivery to U.S. forces of goods or services, or from construction of facilities for U.S. forces. Such contractors also shall not be subject to any form of income or profits tax by Latvia or its political subdivisions on that portion of its income or profits derived from a contract or subcontract with U.S. forces.

ARTICLE XXVII
PROTECTION OF THE ENVIRONMENT

The Parties intend to implement this Agreement in a manner consistent with the protection of the natural environment and human health and safety. The United States confirms its intent to respect relevant Latvian environmental, health, and safety laws, regulations, and standards in the execution of its policies. Latvia confirms its policy to implement environmental, health, and safety laws, regulations, and standards with due regard for the health and safety of U.S. forces, dependents, and U.S. contractors.

ARTICLE XXVIII
UTILITIES AND COMMUNICATIONS

1. U.S. forces and U.S. contractors shall be allowed to use water, electricity, and other public utilities on terms and conditions, including rates or charges, no less favorable than those available to Latvian National Armed Forces or the Government of Latvia in like circumstances, free from taxes or other government fees or charges. U.S. forces' costs shall be equal to their pro rata share of the use of such utilities.

2. The Parties recognize that it may be necessary for U.S. forces to use the radio spectrum. U.S. forces shall be allowed to operate their own telecommunication systems (as "telecommunication" is defined in the 1992 Constitution and Convention of the International Telecommunication Union). This shall include the right to utilize such means and services as required to ensure full ability to operate telecommunication systems, and the right to use, free of cost to the United States, all necessary radio spectrum for this purpose. U.S. forces, in the interest of avoiding mutually disruptive interference, shall coordinate concerning the use of frequencies with Latvia's Executive Agent. In case urgent operational requirements do not permit such coordination, such use shall be notified to Latvia's Executive Agent as soon as possible.

ARTICLE XXIX IMPLEMENTATION AND DISPUTES

1. All obligations under this Agreement are subject to the availability of appropriated funds authorized for these purposes.
2. As appropriate, the Parties or their Executive Agents may enter into implementing arrangements to carry out the provisions of this Agreement.
3. The Parties or their Executive Agents shall meet annually at a mutually determined location to consult on the defense relationship, activities undertaken pursuant to this Agreement, and other matters of mutual interest.
4. The Executive Agents shall consult as necessary, but not less often than annually, to ensure the proper implementation of this Agreement. The Executive Agents shall develop procedures for consultation between their respective staffs on all matters concerning the effective implementation of this Agreement.
5. Disputes shall be resolved at the lowest level possible and, as necessary, elevated to the Executive Agents for consideration and resolution. Those disputes that cannot be resolved by the Executive Agents shall be referred to the Parties for consultation and resolution, as appropriate.
6. Disputes and other matters subject to consultation under this Agreement shall not be referred to any national court, or to any international court, tribunal, or similar body or to any other third party for settlement.

ARTICLE XXX
ENTRY INTO FORCE, AMENDMENT, AND DURATION

1. This Agreement shall enter into force on the date of the later note in an exchange of diplomatic notes between the Parties indicating that each Party has completed its internal procedures necessary for entry into force of this Agreement.
2. Upon entry into force, this Agreement shall supersede the Agreement Between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Latvia Regarding Access to and Use of Facilities and Areas Located Within the Republic of Latvia, effected by exchange of notes at Riga, June 19 and July 15, 2015.
3. This Agreement may be amended by written agreement of the Parties.
4. This Agreement shall have an initial term of ten years. After the initial term, it shall continue in force, but may be terminated by either Party upon one year's written notice to the other Party through diplomatic channels.
5. Annex A appended to this Agreement shall form an integral part of this Agreement and may be amended by written agreement of the Executive Agents.

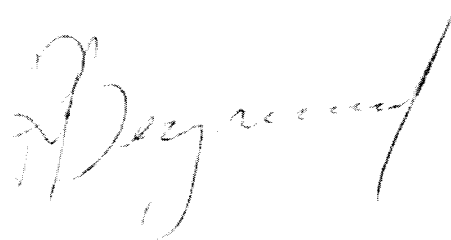
IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Riga, this 12th day of January, 2017, in duplicate, in the English and Latvian languages, both texts being equally authentic.

FOR THE GOVERNMENT OF THE
UNITED STATES OF AMERICA:

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF LATVIA:

ANNEX A

Agreed Facilities and Areas

- Lielvārde Air Base
- Ādaži Military Base and Training Area
- The Garkalne Railhead

AMERIKAS SAVIENOTO VALSTU VALDĪBAS

UN

LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS

LĪGUMS PAR SADARBĪBU AIZSARDZĪBAS JOMĀ

SATURS

	Preambula
I.	Darbības joma un mērķis
II.	Definīcijas
III.	Piekļuve saskaņotajiem objektiem un teritorijām, to izmantošana
IV.	Aizsardzības aprīkojuma, krājumu un materiāltehnisko līdzekļu iepriekšēja izvietošana
V.	Īpašumtiesības
VI.	Drošība
VII.	Ieceļošana un izceļošana
VIII.	Loģistikas atbalsts
IX.	Mehāniskie transportlīdzekļi
X.	Licences
XI.	Gaisa kuģu, kuģošanas līdzekļu un sauszemes transportlīdzekļu kustība
XII.	Kriminālā jurisdikcija
XIII.	Brīvības atņemšana un piekļuve
XIV.	Disciplīna
XV.	Prasības
XVI.	Nodokļu atbrīvojumi oficiālām vajadzībām
XVII.	Nodokļu atbrīvojumi personīgām vajadzībām
XVIII.	Ievešana un izvešana oficiālām vajadzībām
XIX.	Ievešana un izvešana personīgām vajadzībām
XX.	Muitas procedūras
XXI.	Militārā dienesta apkalpošanas pasākumi
XXII.	Militārā pasta nodaļas
XXIII.	Valūta un valūtas maiņa
XXIV.	Darbspēks
XXV.	Līgumu slēgšanas procedūras
XXVI.	Līgumdarba izpildītāju statuss
XXVII.	Vides aizsardzība
XXVIII.	Komunālie pakalpojumi un sakari
XXIX.	Īstenošana un domstarpības
XXX.	Stāšanās spēkā, grozījumi un termiņš
A PIELIKUMS	Saskaņotie objekti un teritorijas

Amerikas Savienoto Valstu valdība (turpmāk – “Amerikas Savienotās Valstis”) un Latvijas Republikas valdība (turpmāk – “Latvija”), kopā dēvētas par “Pusēm”, bet katra atsevišķi – par “Pusi”,

apzinoties tiesības un pienākumus, kas izriet no Ziemeļatlantijas līguma;

ņemot vērā, ka ASV spēki, to apgādājamie un ASV līgumdarba izpildītāji var atrasties Latvijas teritorijā un šādas atrašanās mērķis ir sekmēt Pušu centienus veicināt mieru un drošību kopīgu interešu un labuma jomās, tai skaitā piedalīties kopējos aizsardzības pasākumos;

atzīstot, ka ASV spēku klātbūtne palīdz stiprināt Latvijas un reģiona drošību un stabilitāti;

vēloties dalīt atbildību par atbalsta sniegšanu tiem ASV spēkiem, kas var atrasties Latvijas teritorijā;

atzīstot Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalstu līgumu par to bruņoto spēku statusu, kas noslēgts Londonā 1951. gada 19. jūnijā un stājās spēkā 1953. gada 23. augustā (turpmāk – “*NATO SOFA*”), tostarp tā nosacījumu par atsevišķām vienošanām, kas papildina šo līgumu;

atzīstot ASV Aizsardzības departamenta un Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas vienošanos par savstarpējiem pirkumiem un pakalpojumiem, kas parakstīta Rīgā 2008. gada 1. oktobrī un Štutgartē 2008. gada 15. oktobrī un stājās spēkā 2008. gada 15. oktobrī (turpmāk – “*ACSA*”);

atzīstot nepieciešamību paaugstināt to kopējo drošību, veicināt starptautisko mieru un stabilitāti un padziļināt sadarbību aizsardzības un drošības jomās un

vēloties noslēgt līgumu par ciešāku sadarbību starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Latviju,

ir vienojušās par turpmāko.

I PANTS

DARBĪBAS JOMA UN MĒRĶIS

Šajā līgumā noteikts ietvars ciešākai partnerībai un sadarbībai aizsardzības un drošības jomā starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Latviju, un ar to tiek papildināti *NATO SOFA* noteikumi, kas reglamentē ASV spēku un to apgādājamo klātbūtni Latvijas teritorijā un īpašos gadījumos, kas noteikti šajā līgumā, arī ASV līgumdarba izpildītāju klātbūtni un darbības Latvijā.

II PANTS DEFINĪCIJAS

Turpmāk ir sniegtas šajā līgumā izmantoto terminu definīcijas:

1. "ASV spēki" ir vienība, kas sastāv no spēkiem un civilās sastāvdaļas, kā arī visa ASV bruņoto spēku īpašuma, aprīkojuma un materiāltehniskajiem līdzekļiem (tostarp sauszemes transportlīdzekļi, kuģošanas līdzekļi un gaisa kuģi, kurus ekspluatē Amerikas Savienotās Valstis vai kuri tiek ekspluatēti to vajadzībām), kas atrodas Latvijas teritorijā.

2. "Spēki" tiek lietots *NATO SOFA* I panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajā nozīmē.

3. Ja vien šā līguma XII, XIII un XV pantā nav noteikts citādi, termins "civilā sastāvdaļa" tiek lietots *NATO SOFA* I panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktajā nozīmē, un tas ietver arī: a) Latvijai nepiederošu nekomerciālu organizāciju darbiniekus, kuriem ir ASV valstspiederība vai kuri pastāvīgi dzīvo ASV un kuri pastāvīgi nedzīvo Latvijā un pavada ASV spēkus Latvijas teritorijā vienīgi ar nolūku palīdzēt uzturēt šo spēku dzīves apstākļus, morālo stāvokli un izglītību, un b) apgādājamās, ko nodarbina ASV spēki, tostarp ar šā līguma XXI un XXII pantā noteiktajiem militārā dienesta apkalpošanas pasākumiem saistītām vajadzībām, un šajā punktā minētās nekomerciālās organizācijas.

4. "ASV līgumdarba izpildītāji" ir fiziskas personas, juridiskas personas un to darbinieki, kuriem nav Latvijas valstspiederības un kuri noslēguši līgumu vai apakšlīgumu ar ASV Aizsardzības departamentu.

5. "Apgādājamaais" tiek lietots nozīmē, kāda tam piešķirta *NATO SOFA* I panta 1. punkta c) apakšpunktā, un par apgādājamo uzskata arī spēku vai civilās sastāvdaļas dalībnieka ģimenes locekli, kurš: a) ir finansiāli, juridiski vai ar veselību saistītu iemeslu dēļ atkarīgs no šīs personas un kurai šī persona sniedz atbalstu; b) dzīvo ar šo personu vienā dzīvesvietā un c) atrodas Latvijas teritorijā ar spēku vadītāju piekrišanu.

6. "Saskaņotie objekti un teritorijas" ir objekti un teritorijas Latvijā, kas norādītas šā līguma A pielikumā, un citi objekti un teritorijas Latvijā, ko Latvija var nodrošināt nākotnē un par kurām panākta Pušu Pārstāvju vienošanās un kurām ASV spēkiem, ASV līgumdarba izpildītājiem, apgādājamajiem un citām personām saskaņā ar Pušu Pārstāvju vienošanos ir piekļuve to izmantošanai atbilstoši šim līgumam.

7. "Pārstāvis" no Amerikas Savienoto Valstu puses ir ASV Aizsardzības departaments, bet no Latvijas puses – Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija, vai attiecīgi to pilnvarotas personas.

III PANTS

PIEKĻUVE SASKAŅOTAJIEM OBJEKTIEM UN TERITORIJĀM UN TO IZMANTOŠANA

1. ASV spēki, ASV līgumdarba izpildītāji, apgādājamie un sauszemes transportlīdzekļi, kuģošanas līdzekļi un gaisa kuģi, ko ekspluatē ASV spēki vai kas konkrētajā brīdī tiek ekspluatēti ASV spēku labā, drīkst netraucēti piekļūt Saskaņotajiem objektiem un teritorijām un izmantot tās vizītēm, apmācībai, mācībām, manevriem, tranzītam, atbalsta pasākumiem un saistītiem pasākumiem, degvielas uzpildei gaisa kuģī, degvielas iepildīšanai kuģu tvertnēs, gaisa kuģu nosēdināšanai un evakuēšanai, sauszemes transportlīdzekļu, kuģošanas līdzekļu un gaisa kuģu īslaicīgiem apkopes pasākumiem, personāla izmitināšanai, saziņai, vajadzībām, kas saistītas ar spēku un materiāli tehnisko līdzekļu izvietošanu un izvēršanu, aprīkojuma, krājumu un materiāli tehnisko līdzekļu iepriekšējai izvietošanai, palīdzības un sadarbības pasākumu īstenošanai drošības jomā, kopējiem un apvienotajiem apmācības pasākumiem, humanitārajiem un katastrofu seku likvidēšanas pasākumiem, neparedzētu ārkārtas situāciju operācijām, būvniecības pasākumiem, kas tiek veikti to darbību atbalstam, par kurām panākta savstarpēja vienošanās, un citām vajadzībām, par kurām Puses vai to Pārstāvji var vienoties, tostarp tām, kas tiek īstenotas Ziemeļatlantijas līguma ietvaros. Šādi Latvijas nodrošināti Saskaņotie objekti un teritorijas, to daļas, var būt paredzētas vai nu ekskluzīvai ASV spēku izmantošanai, vai arī ASV spēku un Latvijas Nacionālo bruņoto spēku kopīgai izmantošanai.

2. Šādu darbību un mērķu atbalstam, Latvija drošības un aizsardzības nolūkā pilnvaro ASV spēkus kontrolēt iekļūšanu tajos Saskaņotajos objektos un teritorijās, vai to daļās, kas piešķirtas ekskluzīvai izmantošanai ASV spēkiem, un koordinēt ar Latvijas iestādēm iekļūšanu tajos Saskaņotajos objektos un teritorijās, ko ASV spēki izmanto kopā ar Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem.

3. Pēc attiecīga pieprasījuma Latvijas Pārstāvis, ievērojot normatīvo aktu prasības, sekmē ASV spēku un ASV līgumdarba izpildītāju īslaicīgu piekļuvi citiem valsts zemes īpašumiem un objektiem (tostarp ceļiem, ostām un lidlaukiem), kas nav Saskaņotie objekti un teritorijas, tostarp tiem īpašumiem un objektiem, kas pieder vai ko pārvalda Latvija vai pašvaldības, un privātiem zemes īpašumiem un objektiem (tostarp ceļiem, ostām un lidlaukiem) izmantošanai ASV spēku atbalstam.

4. Nodrošinot Saskaņoto objektu un teritoriju pieejamību, Latvija pienācīgi ņem vērā ASV spēku operacionālos un drošības apsvērumus.

5. Latvija dara pieejamus ASV spēkiem bez nomas vai līdzīgām maksām visus Saskaņotos objektus un teritorijas, tostarp tos, ko ASV spēki izmanto kopā ar Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem.

6. ASV spēki un ASV līgumdarba izpildītāji var veikt būvdarbus Saskaņotajos objektos un teritorijās un pārveidot un uzlabot tos, īstenojot šā līguma III panta 1. punktā noteiktos pasākumus un vajadzības. ASV spēki apspriežas ar Latvijas kompetentajām iestādēm par šādiem būvdarbiem, pārveidojumiem un uzlabojumiem, ievērojot Pušu kopīgo vēlmi nodrošināt, ka katra šāda ASV spēku vai to vārdā veikta projekta tehniskajām prasībām un būvnormatīviem vajadzētu atbilst abu Pušu prasībām un standartiem. ASV spēki var īstenot šādus būvdarbus, pārveidojumus un uzlabojumus ar spēku dalībniekiem.

7. Ja vien nav citādas vienošanās, ASV spēki uzņemas to Saskaņoto objektu un teritoriju, kas piešķirtas ASV spēkiem ekskluzīvai izmantošanai, būvniecības un uzlabošanas pasākumu

izmaksas, un to darbības un uzturēšanas izmaksas.

8. Ja vien nav citādas vienošanās, Puses proporcionāli Saskaņoto objektu un teritoriju izmantošanai uzņemas to Saskaņoto objektu un teritoriju darbības un uzturēšanas izmaksas, kas piešķirtas kopīgai izmantošanai vai ko ASV spēki un Latvijas Nacionālie bruņotie spēki citādi kopīgi izmanto.

9. ASV spēku īstenoto būvniecības projektu finansēšana notiek saskaņā ar ASV normatīvajiem aktiem, kas reglamentē finanšu līdzekļu izmantošanu.

10. Latvijas Pārstāvis atbalsta ASV spēkus šo pasākumu īstenošanā, iegūstot nepieciešamās Latvijas atļaujas būvniecībai, pārveidojumiem un uzlabojumiem, ko veic ASV spēki vai kas tiek veikti ASV spēku vārdā.

11. Puses sadarbojas jautājumos, kas saistīti ar izmantošanas un attīstības plānošanu ap Saskaņotajiem objektiem un teritorijām un to tuvumā, lai nodrošinātu šā līguma ilgtermiņa īstenošanu.

IV PANTS
AIZSARDZĪBAS APRĪKOJUMA, KRĀJUMU UN MATERIĀLI TEHNISKO
LĪDZEKĻU IEPRIEKŠĒJA IZVIETOŠANA

1. ASV spēki var transportēt, iepriekšēji izvietot un glabāt aizsardzības aprīkojumu, krājumus un materiāltehniskos līdzekļus (turpmāk – “iepriekš izvietojamie materiāltehniskie līdzekļi”) Saskaņotajos objektos un teritorijās, to daļās, vai citās vietās, par ko panākta Pārstāvju savstarpēja vienošanās. ASV spēki iepriekš informē Latvijas Nacionālos bruņotos spēkus par šādu iepriekš izvietojamu materiāltehnisko līdzekļu veidiem, daudzumu un piegādes grafikiem, ko ASV spēki plāno transportēt un iepriekšēji izvietot Latvijas teritorijā, kā arī par ASV līgumdarba izpildītājiem, kas veiks šādas piegādes.

2. ASV spēku iepriekš izvietojamie materiāltehniskie līdzekļi un objekti, to daļas, kuri noteikti to glabāšanai, ir ASV spēku ekskluzīvā izmantošanā. ASV spēkiem ir ekskluzīva kontrole pār piekļuvi šādiem iepriekš izvietojamiem materiāltehniskiem līdzekļiem, to izmantošanu un izvietojumu, un tiem ir neierobežotas tiesības jebkurā laikā izvest šādus iepriekš izvietojamus materiāltehniskos līdzekļus no Latvijas teritorijas.

3. ASV spēkiem un ASV līgumdarba izpildītājiem ir neierobežotas tiesības piekļūt glabātavām un izmantot tās saistībā ar iepriekš izvietojamu materiāltehnisko līdzekļu iepriekšēju izvietojumu un glabāšanu, tostarp šādu materiāltehnisko līdzekļu piegādei, apsaimniekošanai, pārbaudei, izmantošanai, uzturēšanai un pārvietošanai, neatkarīgi no tā, vai šīs glabātavas ir Saskaņotie objekti un teritorijas. ASV spēku ekspluatētajiem gaisa kuģiem, sauszemes transportlīdzekļiem un kuģošanas līdzekļiem ir piešķirta pieeja Latvijas lidlaukiem, jūras ostām un citām vietām, par kurām panākta vienošanās, ASV spēku iepriekš izvietojamu materiāltehnisko līdzekļu piegādei, glabāšanai un uzturēšanai Latvijas teritorijā un izvešanai no Latvijas teritorijas.

V PANTS ĪPAŠUMTIESĪBAS

1. Visas ēkas, nepārvietojamas būves un konstrukcijas, kas atrodas uz Saskaņoto objektu un teritoriju zemes, tostarp tās, ko ASV spēki pārveidojuši vai uzlabojuši, paliek Latvijas īpašumā. Visas šādas ēkas, būves un konstrukcijas, ko uzbūvējuši ASV spēki, kļūst par Latvijas īpašumu pēc to uzbūvēšanas, taču ASV spēki tās izmanto līdz brīdim, kad ASV spēkiem tās vairs nav nepieciešamas.
2. ASV spēki nodod jebkuru Saskaņoto objektu vai teritoriju vai jebkuru tās daļu, tostarp ASV spēku uzbūvētas ēkas, nepārvietojamas būves un konstrukcijas, kā nedalītu un neapgrūtinātu Latvijas īpašumu pēc tam, kad ASV spēki ir pārtraukuši to izmantošanu, ar nosacījumu, ka Amerikas Savienotās Valstis nesedz ar to saistītās izmaksas. Puses vai to Pārstāvji apspriežas par jebkura Saskaņotā objekta vai teritorijas nodošanas nosacījumiem, tostarp par Amerikas Savienoto Valstu veikto uzlabojumu vai būvniecības atlikušās vērtības atlīdzināšanu.
3. ASV spēki un ASV līgumdarba izpildītāji saglabā īpašumtiesības uz visu aprīkojumu, materiāltehniskajiem līdzekļiem, krājumiem, pārvietojamām būvēm un citu kustamu mantu, ko tie ir ievaduši vai ieguvuši Latvijas teritorijā saistībā ar šo līgumu, līdz brīdim, kad tie atsakās no šādām īpašumtiesībām.
4. Puses vai to pilnvarotās personas var apspriesties par tā ASV spēku aprīkojuma nodošanu vai pārdošanu, kas pārsniedz Amerikas Savienoto Valstu vajadzības, atbilstīgi tam, kā tas atļauts ASV normatīvajos aktos.

VI PANTS DROŠĪBA

1. Latvija veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu ASV spēku, ASV līgumdarba izpildītāju, apgādājamo, iepriekš izvietojamo materiāltehnisko līdzekļu aizsargāšanu, drošību un aizsardzību, un ASV oficiālās informācijas aizsardzību un drošību. Šā pienākuma izpildē Latvijas un ASV militārās iestādes cieši sadarbojas, lai nodrošinātu, ka tiek sniegta drošība un aizsardzība.
2. Ar šo Latvija atļauj ASV spēkiem īstenot visas tiesības un pilnvaras, kas ASV spēkiem nepieciešamas, lai izmantotu, ekspluatētu, aizsargātu vai pārvaldītu Saskaņotos objektus un teritorijas, tostarp veikt atbilstīgus pasākumus, lai uzturētu vai atjaunotu kārtību un aizsargātu ASV spēkus, ASV līgumdarba izpildītājus un apgādājamos. Amerikas Savienotās Valstis apņemas koordinēt šādus pasākumus ar Latvijas kompetentajām iestādēm.
3. Puses savstarpēji vienojas par to, ka Latvija saglabā galveno atbildību par aizsardzību ārpus Saskaņotajiem objektiem un teritorijām.

VII PANTS IECEĻOŠANA UN IZCEĻOŠANA

1. Latvija nepieprasa līdzparakstīt *NATO SOFA* III panta 2. punkta b) apakšpunktā noteiktās pārvietošanās pavēles.
2. Saskaņā ar *NATO SOFA* Latvija nepieprasa pasēs un vīzas ieceļošanai Latvijā un izceļošanai no tās spēku dalībniekiem, kuri pēc Latvijas iestāžu pieprasījuma uzrāda personas identitātes karti un derīgu pārvietošanās pavēli. Turklāt Latvija nepieprasa vīzas ieceļošanai Latvijā un izceļošanai no tās civilās sastāvdaļas dalībniekiem, apgādājamajiem un ASV līgumdarba izpildītājiem, kuri pēc Latvijas iestāžu pieprasījuma uzrāda derīgu pasi un ASV Aizsardzības departamenta personas apliecību, pārvietošanās pavēli vai Amerikas Savienoto Valstu kompetentas iestādes izdotu pilnvarojuma vēstuli. Latvijas iestādes izdara Latvijas normatīvajos aktos paredzētās atzīmes civilās sastāvdaļas dalībnieku, ASV līgumdarba izpildītāju un apgādājamo pasēs.
3. Attiecībā uz ASV spēkiem, ASV līgumdarba izpildītājiem un apgādājamajiem nepiemēro noteikumus, kas reglamentē ārzemnieku reģistrāciju un kontroli.
4. Ja ASV spēku dalībnieks mirst vai tiek pārvietots ārpus Latvijas teritorijas, šīs personas apgādājamajiem turpina piemērot apgādājamo statusu saskaņā ar šo līgumu 90 dienas pēc nāves iestāšanās vai pārvietošanas. Gadījumos, kad apgādībā esoši bērni tiek uzņemti izglītības iestādēs Latvijas teritorijā pirms spēku dalībnieka nāves vai pārvietošanas, uz apgādājamajiem turpina attiecināt apgādājamā statusu ne mazāk kā 30 kalendārās dienas pēc mācību gada beigām vai mācību līguma pārtraukšanas.

VIII PANTS LOĢISTIKAS ATBALSTS

1. Latvija dara visu iespējamo, ņemot vērā tās iekšējās valsts prasības un iespējas, lai pēc pieprasījuma nodrošinātu ASV spēkiem loģistikas atbalstu šajā līgumā noteikto pasākumu īstenošanai.
2. Ja vien nav citas vienošanās, loģistikas atbalsts tiek sniegts un atlīdzība tiek veikta saskaņā ar *ACSA* vai turpmākiem līgumiem.
3. Ja tiek sniegts loģistikas atbalsts, uz kuru nav attiecināms šā panta 2. punkts, ASV spēki un ASV līgumdarba izpildītāji sedz pamatotas izmaksas par pieprasīto un saņemto loģistikas atbalstu. Šajā saistībā Latvija izturas pret ASV spēkiem ne mazāk labvēlīgi, kā tā izturas pret Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, tostarp attiecībā uz ASV spēkiem un ASV līgumdarba izpildītājiem piemēro tarifus, kas nav mazāk izdevīgi par tiem, kurus Latvijas Nacionālie bruņotie spēki maksā par līdzīgu loģistikas atbalstu, atskaitot nodokļus, nodevas un līdzīgus maksājumus.

IX PANTS

MEHĀNISKIE TRANSPORTLĪDZEKĻI

1. Latvijas iestādes atzīst ASV spēku, ASV līgumdarbu izpildītāju un apgādājamo mehānisko transportlīdzekļu un treileru īpašumtiesības apliecinājošos dokumentus un reģistrācijas dokumentus, ko izsniegušas ASV militārās un civilās iestādes. Pēc ASV militāro iestāžu pieprasījuma Latvijas iestādes reģistrē un izdod bez maksas militārās numura zīmes tiem ASV spēku oficiālajiem transportlīdzekļiem, kuri nav taktiskie transportlīdzekļi, saskaņā ar procedūrām, kas noteiktas attiecībā uz Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, bet ASV spēku dalībnieku, ASV līgumdarba izpildītāju un apgādājamo privātajiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem – numura zīmes, kas neatšķiras no Latvijas iedzīvotājiem izdotajām numura zīmēm.
2. ASV militārās iestādes veic atbilstīgus drošības pasākumus attiecībā uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem un treileriem, kas ir to īpašumā un ko tās ir reģistrējušas, vai ko ASV spēki izmanto Latvijas teritorijā.
3. ASV spēku dalībnieku, ASV līgumdarba izpildītāju un apgādājamo pienākums ir ievērot Latvijas normatīvos aktus attiecībā uz automašīnu civilās atbildības apdrošināšanas segšanu viņu privātajiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kamēr tie atrodas Latvijā.

X PANTS LICENCES

1. Licence vai cita atļauja, ko ASV iestādes izdod ASV spēku dalībniekam vai ASV līgumdarba izpildītājam un kas pilnvaro tās turētāju ekspluatēt spēku sauszemes transportlīdzekļus, kuģošanas līdzekļus vai gaisa kuģus, ir derīgas šādai ekspluatēšanai Latvijas teritorijā.
2. Latvijas iestādes bez braukšanas prasmes pārbaudes vai nodevas piemērošanas atzīst par derīgām vadītāja apliecības, ko Amerikas Savienotās Valstis, to pavalstis vai politiskās apakšvienības izdevušas ASV spēku dalībniekiem, to apgādājamajiem un ASV līgumdarba izpildītājiem privāto mehānisko transportlīdzekļu vadīšanai. Starptautiskās vadītāju apliecības netiek pieprasītas.
3. Latvija nepieprasa ASV spēku dalībniekiem un ASV līgumdarba izpildītājiem saņemt Latvijas izdotas profesionālās licences attiecībā uz pakalpojumiem, ko šīs personas sniedz, izpildot savus dienesta vai līgumā noteiktos pienākumus, ASV spēkiem un to apgādājamajiem vai ASV līgumdarba izpildītājiem, ne arī citām personām, par kurām panākta savstarpēja vienošanās. Ja vien Pārstāvji nav vienojušies savādāk, visos citos gadījumos ASV profesionālās licences nav derīgas.

XI PANTS
GAISA KUĢU, KUĢOŠANAS LĪDZEKĻU UN SAUSZEMES
TRANSPORTLĪDZEKĻU KUSTĪBA

1. Gaisa kuģi, kuģošanas līdzekļi un sauszemes transportlīdzekļi, kurus ekspluatē ASV spēki vai kuri tiek ekspluatēti vienīgi ASV spēku labā, var ieceļot Latvijas teritorijā, izceļot no tās un brīvi pārvietoties pa to, ievērojot attiecīgos gaisa satiksmes drošības, kuģošanas drošības un ceļu satiksmes drošības un kustības noteikumus. ASV valdības gaisa kuģi un civilās aviācijas gaisa kuģi, kas konkrētajā brīdī tiek ekspluatēti vienīgi atbilstīgi līgumam ar ASV Aizsardzības departamentu, ir pilnvaroti pārlidot Latvijas teritoriju, veikt degvielas uzpildīšanu lidojuma laikā virs Latvijas teritorijas, nosēsties Latvijas teritorijā un pacelties no tās, ievērojot attiecīgos lidojumu drošības un navigācijas noteikumus. Attiecībā uz ASV valdības gaisa kuģiem, kuģošanas līdzekļiem un sauszemes transportlīdzekļiem nepiemēro pārmeklēšanu un pārbaudi bez ASV iestāžu piekrišanas.

2. Attiecībā uz ASV valdības gaisa kuģiem un civilās aviācijas gaisa kuģiem, kas konkrētajā brīdī tiek ekspluatēti vienīgi atbilstīgi līgumam ar ASV Aizsardzības departamentu, netiek piemērotas aeronavigācijas nodevas, nodokļi vai citi maksājumi (piemēram, maksa par pārlidojumu, maršrutlidojuma maksa vai termināļa navigācijas maksa), un attiecībā uz šādiem gaisa kuģiem nepiemēro maksu par gaisa kuģu nosēdināšanu un novietošanu stāvēšanai valstij piederošos un valsts pārvaldītos lidlaukos Latvijas teritorijā. Attiecībā uz kuģošanas līdzekļiem, kurus ekspluatē ASV spēki vai kuri tiek ekspluatēti vienīgi ASV spēku labā, valstij piederošās un valsts pārvaldītās ostās Latvijas teritorijā nepiemēro maksu par loča pakalpojumiem un ostas maksu, lihtera maksu, ostas nodokļus un līdzīgus maksājumus. ASV spēki un ASV līgumdarba izpildītāji, kas darbojas ASV spēku vārdā, maksā samērīgu maksu par pieprasītajiem un saņemtajiem pakalpojumiem atbilstīgi tādiem tarifiem, kas nav mazāk izdevīgi par tiem, kādus maksā Latvijas Nacionālie bruņotie spēki, atskaitot nodokļus un līdzīgus maksājumus.

XII PANTS KRIMINĀLĀ JURISDIKCIJA

1. Latvija atzīst būtisko nozīmi, kāda piemīt ASV militāro iestāžu disciplinārajai kontrolei pār ASV spēkos ietilpstošajām personām, un šādas kontroles ietekmi uz operatīvo gatavību. Līdz ar to pēc Amerikas Savienoto Valstu pieprasījuma, īstenojot savu apņemšanos nodrošināt abpusēju aizsardzību, Latvija ar šo izmanto savas suverēnās izvēles tiesības atteikties no primārajām tiesībām realizēt kriminālo jurisdikciju atbilstīgi tam, kā tas paredzēts *NATO SOFA* VII panta 3. punkta c) apakšpunktā. Konkrētās lietās, kas ir īpaši būtiskas Latvijai, Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūra var atsaukt šo atteikšanos, sniedzot kompetentajām ASV militārajām iestādēm rakstisku paziņojumu ne vēlāk kā 21 dienu pēc šā panta 2. punktā minētā paziņojuma saņemšanas.

2. Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūra informē ASV spēkus par kriminālprocesa uzsākšanu pret spēku dalībniekiem, civilo sastāvdaļu vai apgādājamajiem, un ASV spēki informē Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūru par katru gadījumu, kas atbilst šī panta 1.punkta nosacījumiem. Gadījumos, kad Latvija izvēlas neatsaukt šī panta 1.punktā minēto atteikšanos, un kriminālprocess ir uzsākts, Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūra sūta lietas materiālus tieši ASV iestādei. Lietas materiālu tulkojums netiek nodrošināts.

3. Šī panta mērķiem termins "civilā sastāvdaļa" neiekļauj apgādājamos, kuri ir Latvijas valstspiederīgie vai pastāvīgie iedzīvotāji.

4. Spēku dalībnieki, civilā sastāvdaļa vai apgādājamie tiek tiesāti Latvijas vispārējās jurisdikcijas tiesā.

5. Spēku dalībniekus, civilo sastāvdaļu un apgādājamos netiesā *in absentia*, ja vien viņi ļaunprātīgi neizvairās no tiesas pēc saņemta paziņojuma par tiesas datumu, kas pienācīgā veidā nosūtīts un viņi ir izvairījušies no ASV militārajām iestādēm.

6. Lai noteiktu, vai atbilstoši *NATO SOFA* VII panta 3. punkta a) apakšpunkta ii) daļai iespējamais noziedzīgais nodarījums ir izdarīts darbības vai bezdarbības rezultātā, ASV spēkos ietilpstošai personai pildot dienesta pienākumus, Amerikas Savienoto Valstu militārās iestādes apliecinājums, ka šāda darbība vai bezdarbība notikusi, pildot dienesta pienākumus, ir uzskatāms par šāda fakta noteicošu apstiprinājumu.

XIII PANTS BRĪVĪBAS ATŅĒMŠANA UN PIEKĻUVE

1. Latvijas iestādes nekavējoties informē ASV militārās iestādes par to, ka Latvijas iestādes ir aizturējušas vai apcietinājušas spēku dalībnieku, civilo sastāvdaļu vai apgādājamo. ASV militārajām iestādēm ir ātra piekļuve jebkurai šādai personai vienmēr, kad šīs iestādes to pieprasa, un tās drīkst piedalīties visās procesuālajās darbībās, tostarp Latvijas iestāžu veiktā šādas personas vai apgādājamā nopratināšanā.

2. Šī panta mērķiem termins “civilā sastāvdaļa” neiekļauj apgādājamos, kuri ir Latvijas valstspiederīgie vai pastāvīgie iedzīvotāji.

3. Spēku dalībnieks, civilā sastāvdaļa vai apgādājamais, attiecībā uz kuru Latvijas iestādes veic pirmstiesas izmeklēšanu vai iztiesāšanas laikā, paliek ASV militāro iestāžu kontrolē, ja šīs militārās iestādes to pieprasa, līdz brīdim, kad ir pabeigta tiesvedība (tostarp apelācija). Šādos gadījumos ASV militārās iestādes veic visu iespējamo, lai nodrošinātu attiecīgās spēku dalībnieka, civilās sastāvdaļas vai apgādājamā ierašanos Latvijas iestādēs procesuālo darbību veikšanai, kurās var būt nepieciešama šādas personas klātbūtne. Ja tiesvedība Latvijas tiesās netiek pabeigta viena gada laikā pēc iztiesāšanas uzsākšanas, ASV militārās iestādes tiek atbrīvotas no šajā punktā noteiktajiem pienākumiem. Izņēmuma gadījumos šo laika posmu var pagarināt atbilstoši tam, kā par to vienojušās ASV militārās iestādes un kompetentas Latvijas iestādes.

4. Laiks, kas pavadīts Latvijas iestāžu piemērotā ieslodzījumā vai ASV militāro iestāžu piemērotā apcietinājumā, ir ieskaitāms tajā pašā lietā piespriešanās brīvības atņemšanas termiņā.

5. Ja vien Puses nav vienojušās citādi, brīvības atņemšana, ko Latvijas tiesa piespriedusi spēku dalībniekam, civilai sastāvdaļai vai apgādājamajam, tiek izpildīta vienā vai vairākās Latvijas brīvības atņemšanas iestādēs, ko šādiem mērķiem noteikušas Puses. ASV militārajām iestādēm un ģimenes locekļiem ļauts apmeklēt šādas personas parastajās apmeklējuma stundās. Saskaņojot ar attiecīgajām Latvijas iestādēm ASV militārajām iestādēm šādas personas atļauts apmeklēt ārpus parastajām apmeklējuma stundām. Saskaņojot ar attiecīgajām Latvijas iestādēm ASV militārajām iestādēm un ģimenes locekļiem atļauts sniegt šādām personām palīdzību, tostarp veselības aprūpes, dzīves apstākļu un morālā stāvokļa jomā, piemēram, nodrošināt apģērbu, pārtiku, gultas veļu, medicīnisko aprūpi un zobārstniecību un reliģisko atbalstu.

XIV PANTS DISCIPLĪNA

ASV militārās iestādes ir atbildīgas par disciplīnas uzturēšanu ASV spēkos un var izveidot militārās policijas vienības tajos Saskaņotajos objektos un teritorijās, kurās izvietoti ASV spēki. ASV militārās iestādes var arī atļaut šādu vienību izmantošanu teritorijās to militāro objektu un zonu tuvumā, kuros izvietoti ASV spēki, sadarbībā ar Latvijas amatpersonām.

XV PANTS PRASĪBAS

1. Attiecībā uz spēku un civilās sastāvdaļas dalībniekiem neierosina civilprasības un nepiemēro administratīvos sodus par šādām personām piedēvējamu darbību vai bezdarbību, kas notikusi, šīm personām pildot dienesta pienākumus. Šādas prasības var iesniegt attiecīgajām Latvijas iestādēm un izskatīt saskaņā ar *NATO SOFA* VIII panta noteikumiem.
2. Saistībā ar šo pantu termins “civilā sastāvdaļa” ietver visas personas neatkarīgi no to valstspiederības vai dzīvesvietas, kuras ir nodarbinātas ASV valdības sektorā un pilda dienesta pienākumu, ko tiem uzdevuši ASV spēki, taču tas neietver ASV līgumdarba izpildītājus, citus līgumdarba izpildītājus un līgumdarba izpildītāju vai nekomerciālu organizāciju darbiniekus neatkarīgi no to valstspiederības un dzīvesvietas.
3. Attiecībā uz spēkos un civilajā sastāvdaļā ietilpstošām personām netiek pieņemti spriedumi bez viņu klātbūtnes vai darbības, kas kaitē to interesēm, kad dienesta pienākumu vai pienācīgi attaisnotas prombūtnes dēļ šīs personas īslaicīgi nespēj piedalīties nekriminālā tiesvedībā.
4. Lai noteiktu, vai iespējamā civiltiesiskā prasība ir radusies darbības vai bezdarbības rezultātā, spēku vai civilās sastāvdaļas dalībniekam pildot dienesta pienākumus, atbilstīgas Amerikas Savienoto Valstu militārās iestādes Latvijā apliecinājums, ka šāda darbība vai bezdarbība notikusi, personai pildot dienesta pienākumus, ir noteicošs fakta apstiprinājums.

XVI PANTS

NODOKĻU ATBRĪVOJUMI OFICIĀLĀM VAJADZĪBĀM

1. Atbrīvojumu no pievienotās vērtības nodokļa (PVN), tirdzniecības nodokļiem, izmantošanas nodokļiem, akcīzes nodokļa vai līdzīgiem vai turpmākiem nodokļiem piemēro, ja ASV spēki iegādājas vai to vārdā tiek iegādāti materiāltehniskie līdzekļi, krājumi, pakalpojumi, aprīkojums un cita manta, kas paredzēta a) ASV spēku gala patēriņam; b) patērēšanai, izpildot tādu līgumu, kas noslēgts ar ASV spēkiem vai ASV spēku vārdā, vai c) iekļaušanai ASV spēku izmantotos priekšmetos vai objektos. ASV spēki sniedz kompetentajām Latvijas iestādēm abpusēji saskaņotu atbilstīgu sertifikātu, ka šādi materiāltehniskie līdzekļi, krājumi, pakalpojumi, aprīkojums un cita manta paredzēta ASV spēkiem.

2. Atbrīvojumu piemēro iegādes brīdī, ja darījums tiek apstiprināts, pamatojoties uz atbilstīgo sertifikātu, kas minēts šā panta 1.punktā. Ja precēm ir piemērojams akcīzes nodoklis, atbrīvojumu iegādes brīdī piemēro tikai, ja pirkums ir veikts akcīzes preču noliktavā un pirkumu apstiprina ar augstākminēto atbilstīgo sertifikātu. Citos gadījumos atbrīvojumu piemēro savlaicīgi atmaksājot nomaksātos nodokļus, vai saskaņā ar citu savstarpējo vienošanos.

XVII PANTS NODOKĻU ATBRĪVOJUMI PERSONĪGĀM VAJADZĪBĀM

1. ASV spēku dalībnieki un to apgādājamie, izņemot apgādājamās, kas ir Latvijas valstspiederīgie vai pastāvīgie iedzīvotāji, tiek atbrīvoti no jebkādiem nodokļiem, nodevām, licences maksām vai līdzīgiem maksājumiem, tostarp PVN, Latvijas teritorijā par tāda materiāla kustama īpašuma turēšanu īpašumā, turēšanu valdījumā, izmantošanu, nodošanu starp personām vai pārvietošanu saistībā ar bojāeju, kas tiek ievests vai iegādāts Latvijā personīgai izmantošanai. Atbrīvojumus piemēro saskaņā ar kopīgi noteiktām procedūrām. ASV spēku dalībnieki un to apgādājamie, kuru rīcībā Latvijas teritorijā ir skaņas un televīzijas apraidi uztverošas iekārtas un iekārtas, ar ko iespējams lietot internetu, vai kuri izmanto šādas iekārtas Latvijas teritorijā, tiek atbrīvoti no nodokļiem, nodevām, licences maksām un līdzīgiem maksājumiem par šādu izmantošanu vai turēšanu valdījumā. ASV spēku dalībniekiem un to apgādājamajiem piederošus mehāniskos transportlīdzekļus atbrīvo no Latvijas ceļa nodokļiem, reģistrācijas un licences maksas un līdzīgiem maksājumiem, taču ne no tās maksas par ceļu, tiltu un tuneļu izmantošanu, kas tiek piemērota attiecībā uz visiem sabiedrības locekļiem.

2. Šajā pantā noteiktais neliedz nodokļu atmaksu preču eksporta gadījumos.

3. *NATO SOFA* X pantā noteikto atbrīvojumu no ienākumu nodokļa piemēro arī attiecībā uz ienākumiem, ko ASV spēku dalībnieki, apgādājamie un ASV līgumdarba izpildītāji saņem no algota darba II panta 3. punktā minētajās organizācijās, darbībā, kas izklāstīta šā līguma XXI un XXII pantā, un no avotiem ārpus Latvijas.

4. Latvijas normatīvo aktu noteikumus attiecībā uz darba devēja un pašnodarbinātas personas pienākumu ieturēt vai iepriekš samaksāt ienākumu nodokļus un sociālās drošības iemaksas, nepiemēro attiecībā uz ienākumiem, kas atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli Latvijā.

XVIII PANTS IEVEŠANA UN IZVEŠANA OFICIĀLĀM VAJADZĪBĀM

1. Atsaucoties uz *NATO SOFA* XI pantu, Latvijā var ievest materiāltehniskos līdzekļus, krājumus, aprīkojumu un citu mantu, a) ko ieved ASV spēki, b) gala patēriņam ASV spēkos vai to labā, tostarp šā līguma XXI un XXII pantā noteikto militārā dienesta apkalpošanas pasākumu atbalstam, c) ko paredzēts izmantot vai patērēt ar ASV spēkiem vai to vārdā noslēgta līguma izpildē vai d) ko paredzēts iekļaut ASV spēku izmantotos priekšmetos vai objektos. Attiecībā uz šādu ieviešanu nepiemēro nodokļus, ieviešanas un reģistrācijas nodevas un līdzīgus maksājumus, tostarp arī izmantošanas nodokļus, akcīzes nodokļus un PVN. Puses sadarbojas atbilstīgi vajadzībai, lai nodrošinātu, ka ievesto materiāltehnisko līdzekļu, krājumu, aprīkojuma un citu mantu daudzums ir pamatots. ASV spēki sniedz Latvijas iestādēm atbilstīgu apliecinājumu, ka attiecībā uz šādiem materiāli tehniskajiem līdzekļiem, krājumiem, aprīkojumu un citu mantu ir piemērojams šajā punktā noteiktais atbrīvojums. Latvijas muitas iestādes pieņem šī apliecinājuma iesniegšanu (kā noteikts *NATO SOFA* XI panta 4. punktā) preču muitas deklarācijas vietā. Ja materiāltehniskos līdzekļus, krājumus, aprīkojumu un citu mantu saskaņā ar šo punktu ieved līgumdarba izpildītāji, ASV spēki uzdod līgumdarba izpildītājiem izmantot šīs preces vienīgi ar ASV spēkiem noslēgto līgumu izpildei.

2. Attiecībā uz materiāltehniskajiem līdzekļiem, krājumiem, aprīkojumu un citu mantu, kas minēta šā panta 1. punktā, nepiemēro nodokli vai citu maksājumu, kas citādi tiktu aprēķināts attiecībā uz šādu mantu pēc tās ieviešanas vai iegādes.

3. Attiecībā uz materiāltehnisko līdzekļu, krājumu, aprīkojuma un citas šā panta 1. punktā minētas mantas izvešanu nepiemēro Latvijas izvedmuitas nodokļus.

XIX PANTS

IEVEŠANA UN IZVEŠANA PERSONĪGĀM VAJADZĪBĀM

1. ASV spēki, apgādājamie un ASV līgumdarba izpildītāji sava norīkojuma laikā var ievest Latvijas teritorijā personiskās mantas, mēbeles, vienu privāto mehānisko transportlīdzekli uz katru personu, kas nav jaunāka par 18 gadiem, un citas preces, kas paredzētas personīgai lietošanai vai lietošanai vai patērēšanai mājsaimniecībā, nemaksājot muitas nodevas un nodokļus. Šīs privilēģijas attiecas ne tikai uz šādām personām piederošām precēm, bet arī uz precēm, kas nosūtītas šīm personām kā dāvanas vai kas piegādātas tām, izpildot līgumus, kuri noslēgti ar Latvijas Republikas teritorijā pastāvīgi nedzīvojošu personu vai personām saskaņā ar kopīgi noteiktām procedūrām. Šāds imports nedrīkst pārsniegt personīgām vajadzībām nepieciešamo daudzumu un šo preču raksturs un daudzums nedrīkst norādīt, ka preces tiek importētas komerciālos nolūkos. Alkohola izstrādājumi, tabaka un tabakas izstrādājumi netiks importēti, izmantojot militārā pasta pakalpojumus.

2. Preces, kas minētas šā panta 1. punktā, un citas preces, kas iegādātas, nemaksājot par tām nodokļus un/vai nodevas, nevar pārdot vai citādi nodot personām Latvijā, kurām nav tiesības ievest šādas preces, nemaksājot nodokļus, ja vien šādu nodošanu nav atļāvušas kompetentās Latvijas iestādes. Šāda atļauja nav nepieciešama attiecībā uz labdarībai paredzētām dāvanām. Par to, lai tiktu samaksāti visi nodokļi, kas jāmaksā saistībā ar darījumiem ar personām, kurām nav tiesības ievest šādas preces, atbild šādu preču galīgais saņēmējs. ASV spēku dalībnieki, apgādājamie un ASV līgumdarba izpildītāji var brīvi nodot šā panta 1. punktā minēto mantu savā starpā, un attiecībā uz šādu nodošanu nepiemēro nodokli un/vai nodevu. Latvijas iestādes pieņem pienācīgi aizpildītus policijas ziņojumus kā noteicošu apstiprinājumu tam, ka ar nodevu un nodokli neapliekama ASV spēku dalībnieku, apgādājamo un ASV līgumdarba izpildītāju preces ir nozagtas, kas atbrīvo personas no pienākuma samaksāt nodokli vai nodevu. ASV spēki veic šādu ar nodokli vai nodevu neapliktu preču zādzību vai zaudējumu, kā arī nodošanas uzskaiti. Šādu uzskaiti Latvijas Republikas iestādes atzīst par apliecinājumu šādai nodošanai.

XX PANTS MUITAS PROCEDŪRAS

1. Latvija veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu preču ieviešanas un izvešanas neapgrūtinātu un ātru muitošanu. Muitas pārbaudes veic paātrinātā kārtībā. Šajā līgumā noteiktās muitas pārbaudes, kas tiek veiktas saskaņā ar procedūrām, par kādām vienojušās kompetentās Latvijas iestādes un ASV spēki.
2. Latvijas muitas iestādes veic ASV spēku ieceļojošo un izceļojošo dalībnieku vai apgādājamo personīgo mantu pārbaudi personas dzīvesvietā, kad šī manta tiek piegādāta vai tiek izvesta, vai arī saskaņā ar kopīgi noteiktām procedūrām.
3. ASV spēku klasificēto informāciju var ievest Latvijā un izvest no Latvijas, neveicot muitas pārbaudi. Termina "klasificētā informācija" nozīme ir noteikta Amerikas Savienoto Valstu valdības un Latvijas Republikas valdības līguma par drošības pasākumiem klasificētas militāras informācijas aizsardzībai, kas parakstīts Vašingtonā, Kolumbijas apgabalā 1998. gada 15. janvārī un stājās spēkā 1998. gada 15. janvārī, 3. pantā vai turpmākajos līgumos.
4. ASV militārās iestādes nosaka nepieciešamos pasākumus objektos, kur atrodas ASV spēki, lai novērstu *NATO SOFA* un šā līguma muitas noteikumos piešķirto tiesību ļaunprātīgu izmantošanu. ASV militārās iestādes un Latvijas iestādes sadarbojas iespējamo muitas noteikumu pārkāpumu izmeklēšanā.

XXI PANTS

MILITĀRĀ DIENESTA APKALPOŠANAS PASĀKUMI

1. ASV spēki var izveidot vietās Latvijā, par kurām panākta savstarpēja vienošanās, militārā dienesta veikalus un citas tirdzniecības vietas, atvērt ēdnīcas, sociālos un izglītības centrus, atpūtas pakalpojumu zonas ASV spēku dalībnieku, apgādājamo un citu personu, par kurām vienojušies Pārstāvji, vajadzībām. ASV militārās iestādes var organizēt un uzturēt iepriekš minētos militārā dienesta apkalpošanas pasākumus tieši vai pastarpināti, noslēdzot līgumu ar citām organizācijām. Šādu militārā dienesta apkalpošanas pasākumu veikšanai Latvijā nav nepieciešama licence, atļauja, pārbaude vai citi regulējoši kontroles pasākumi.
2. ASV spēki var slēgt līgumus ar finanšu iestādēm, lai nodrošinātu banku un citas finansiālas darbības Latvijā vienīgi ASV spēku dalībnieku, ASV līgumdarba izpildītāju un apgādājamo vajadzībām.
3. Attiecībā uz šajā pantā minētajiem pasākumiem un organizācijām piemēro tāds pašus nodokļu un muitas atbrīvojumus, kādus piemēro attiecībā uz ASV spēkiem. Šādi pasākumi un organizācijas tiek uzturēti un vadīti saskaņā ar piemērojamajiem ASV noteikumiem. Šādiem pasākumiem un organizācijām nav pienākums iekasēt vai maksāt nodokļus vai citus maksājumus par aktivitātēm, kas saistītas ar to darbību.
4. ASV spēki izstrādā atbilstošus pasākumus, lai novērstu, ka preces un manta, kas Latvijas teritorijā tiek ievesta vai iegādāta šā panta 1. un 2. punktā minētajos pasākumos vai ko ievēd vai iegādājas šajos punktos minētās organizācijas, tiek pārdota personām, kurām nav atļauts apmeklēt šādus pasākumus vai organizācijas.

XXII PANTS MILITĀRĀ PASTA NODAĻAS

1. Amerikas Savienotās Valstis var izveidot, uzturēt un vadīt militārā pasta nodaļas, kas paredzētas ASV spēku, apgādājamo un ASV līgumdarba izpildītāju vajadzībām.
2. Uz šādās pasta nodaļās nosūtītajiem pasta sūtījumiem var būt ASV zīmogi.
3. ASV spēku oficiālie pasta sūtījumi netiek pakļauti muitas pārbaudēm, pārmeklēšanai un netiek konfiscēti.
4. ASV militārās iestādes militārajās pasta nodaļās nosaka atbilstošus nepieciešamos pasākumus, lai nepieļautu, ka ASV spēku dalībnieki, apgādājamie un ASV līgumdarba izpildītāji veic preču neatbilstīgu importēšanu Latvijas teritorijā.
5. Muitas pārbaudes tiek veiktas saskaņā ar procedūrām, par kurām vienojušās kompetentās Latvijas iestādes un ASV spēki.

XXIII PANTS VALŪTA UN VALŪTAS MAIŅA

1. ASV spēkiem ir tiesības jebkurā apmērā ievest, izvest un izmantot ASV valūtu vai finanšu instrumentus, kas izteikti Amerikas Savienoto Valstu valūtā.

2. ASV militārās iestādes var izplatīt ASV spēku dalībniekiem un apgādājamajiem vai apmainīt šo personu vajadzībām tādu valūtu un šajā valūtā denominētus finanšu instrumentus, kas derīga:

- a) Amerikas Savienotajās Valstīs;
- b) Latvijas Republikā;
- c) *euro* zonā un
- d) citā valstī, ciktāl tas nepieciešams oficiāliem braucieniem, tostarp atvaļinājuma braucieniem.

3. ASV spēkos ietilpstošas personas un apgādājamie var:

- a) ievest un izvest ASV valūtu un ASV valūtā denominētus finanšu instrumentus un
- b) izvest no Latvijas jebkuru valūtu vai šādā valūtā denominētus finanšu instrumentus, ja šādas personas ir ievēdušas šādu valūtu vai instrumentus Latvijā vai saņēmušas šādu valūtu vai instrumentus no ASV spēkiem.

4. ASV militārās iestādes, konsultējoties ar Latvijas iestādēm, veic attiecīgus pasākumus, lai novērstu jebkādu šajā pantā noteikto tiesību pārkāpumu un ievērotu Latvijas ārvalstu valūtas apmaiņas noteikumus, ciktāl tie attiecas uz šajā līgumā minēto personālu. ASV spēku dalībnieku un to apgādājamo pienākums ir ievērot Pušu noteiktos ārvalstu valūtas apmaiņas nosacījumus.

XXIV PANTS DARBASPĒKS

1. ASV spēki un organizācijas, kas nodrošina šā līguma XXI un XXII pantā noteiktos militārā dienesta apkalpošanas pasākumus, var pieņemt darbā un nodarbināt apgādājamus, kā arī personas, kuras drīkst nodarbināt Latvijas teritorijā, un var administrēt šos darba ņēmējus saskaņā ar šo pantu. Apgādājamajiem nav nepieciešama darba atļauja.
2. Nodarbinātības noteikumus un nosacījumus nosaka ASV spēki un šādas organizācijas saskaņā ar piemērojamajiem ASV normatīvajiem aktiem, ņemot vērā pastāvošo Latvijas algu līmeni un darba tiesību aktu noteikumus. Algas, pabalsti, papildmaksājumi un šādu maksājumu pieaugums atbilst ASV normatīvajiem aktiem. Vietējiem civilajiem darbiniekiem, ko nodarbina ASV spēki, nav tiesības streikot.

XXV PANTS LĪGUMU SLĒGŠANAS PROCEDŪRAS

1. ASV spēki var slēgt līgumus par jebkuru materiāltehnisko līdzekļu, krājumu, aprīkojuma un pakalpojumu (tostarp būvniecības) nodrošināšanu un sniegšanu Latvijā bez ierobežojumiem attiecībā uz līgumdarba izpildītāju, piegādātāju vai šādus materiāltehnisko līdzekļu, krājumus, aprīkojumu vai pakalpojumu nodrošinošās personas izvēli. Šādi līgumi tiek piedāvāti, slēgti un administrēti saskaņā ar ASV normatīvajiem aktiem. ASV ņem vērā Latvijas iestāžu par līgumdarba izpildītājiem sniegtajai informācijai
2. Preču, pakalpojumu un komunālo pakalpojumu iepirkšanas jomā Latvija pret ASV spēkiem izturēsies ne mazāk labvēlīgi kā pret Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem.
3. Nekas šajā līgumā nekavē Latvijas valstspiederīgos un juridiskās personas darboties atbilstīgi šim līgumam kā līgumdarba izpildītājiem, to apakšuzņēmējiem vai darbiniekiem.

XXVI PANTS

LĪGUMDARBA IZPILDĪTĀJU STATUSS

Latvijas normatīvie akti netiek piemēroti attiecībā uz ASV līgumdarba izpildītāju nodarbinātības nosacījumiem, kad viņi strādā, pamatojoties uz līgumiem ar ASV spēkiem, un attiecībā uz uzņēmumu un sabiedrību licencēšanu un reģistrēšanu, ko veic ar vienīgo nolūku nodrošināt preces un pakalpojumus ASV spēkiem Latvijā. Saistībā ar preču un pakalpojumu piegādi ASV spēkiem un objektu būvniecību ASV spēku vajadzībām šādus līgumdarba izpildītājus arī atbrīvo no visiem uzņēmumu un akcīzes nodokļiem. Latvija vai tās politiskās apakšvienības arī nepiemēro nekādus ienākuma vai peļņas nodokļus attiecībā uz ienākumu vai peļņas daļu, ko šādi līgumdarba izpildītāji gūst, pildot ar ASV spēkiem noslēgta līguma vai apakšlīguma nosacījumus.

XXVII PANTS VIDES AIZSARDZĪBA

Puses apņemas īstenot šo līgumu ievērojot dabiskās vides un cilvēka veselības un drošības aizsardzību. Amerikas Savienotās Valstis apliecina apņemšanos savu pasākumu izpildē ievērot attiecīgos Latvijas vides, veselības aizsardzības un drošības likumus, noteikumus un standartus. Latvija apņemas īstenot vides, veselības aizsardzības un drošības likumus, noteikumus un standartus, pienācīgi ņemot vērā ASV spēku, apgādājamo un ASV līgumdarba izpildītāju veselības aizsardzības un drošības apsvērumus.

XXVIII PANTS

KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI UN SAKARI

1. ASV spēki un ASV līgumdarba izpildītāji drīkst izmantot ūdeni, elektrību un citus komunālos pakalpojumus saskaņā ar tādiem pat nosacījumiem, tostarp tarifiem un maksājumiem, kas piemērojami Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem vai Latvijas valdībai līdzīgos apstākļos, atskaitot nodokļus vai citas valsts nodevas vai maksājumus. ASV spēku izmaksas ir proporcionāli atbilstošas šādu komunālo pakalpojumu izmantošanai.

2. Puses atzīst, ka ASV spēkiem var būt nepieciešams izmantot radiofrekvenču spektru. ASV spēkiem ir atļauts izmantot savas telekomunikāciju sistēmas (terminu "telekomunikācijas" lietojot nozīmē, kas tam piešķirts 1992. gada Starptautiskās Telekomunikāciju savienības konstitūcijā un konvencijā). Tas ietver tiesības izmantot šādus līdzekļus un pakalpojumus pēc nepieciešamības, lai nodrošinātu pilnīgu telekomunikāciju sistēmas izmantošanu, un tiesības ASV bez maksas izmantot visu šiem mērķiem nepieciešamo radiofrekvenču spektru. ASV spēki, lai izvairītos no abpusēji kaitīgiem radiotraucējumiem, koordinēs frekvenču izmantošanu ar Latvijas Pārštāvi. Ja neatliekama operacionālā nepieciešamība nepieļauj šādu koordinēšanu, Latvijas Pārštāvis tiks informēts par frekvenču izmantošanu pēc iespējas ātrāk.

XXIX PANTS ĪSTENOŠANA UN DOMSTARPĪBAS

1. Visas šajā līgumā noteiktās saistības ir atkarīgas no šīm vajadzībām pieejamiem finanšu līdzekļiem.
2. Nepieciešamības gadījumā Puses vai to Pārstāvji var noslēgt izpildes vienošanās, lai īstenotu šī līguma nosacījumus.
3. Puses vai to Pārstāvji tiekas reizi gadā savstarpēji noteiktā vietā, lai apspriestos par aizsardzības attiecībām, darbībām, kas veiktas saskaņā ar šo līgumu, un citiem abpusēji interesējošiem jautājumiem.
4. Pārstāvji apspriežas pēc vajadzības, bet ne retāk kā vienu reizi gadā, lai nodrošinātu šī līguma pienācīgu īstenošanu. Pārstāvji izstrādā procedūras apspriedēm starp to attiecīgajiem darbiniekiem par visiem jautājumiem, kas attiecas uz šī līguma efektīvu īstenošanu.
5. Domstarpības tiek risinātas zemākajā iespējamajā līmenī un nepieciešamības gadījumā tiek nodotas izskatīšanai un risināšanai Pārstāvjiem. Domstarpības, kuras nespēj atrisināt Pārstāvji, attiecīgā gadījumā nodod apspriešanai un risināšanai Pusēm.
6. Domstarpības un citus jautājumus, kuri nodoti apspriešanai saskaņā ar šo līgumu, nenodod izskatīšanai valsts tiesās vai starptautiskajā tiesā, tribunālā vai līdzīgā institūcijā, ne arī izšķiršanai kādai trešajai personai.

XXX PANTS
STĀŠANĀS SPĒKĀ, GROZĪJUMI UN TERMIŅŠ

1. Šis līgums stājas spēkā pēdējās diplomātiskās notas datumā, ar kurām Puses apmainās, apliecinot, ka katra Puse ir pabeigusi savas iekšējās procedūras, kas nepieciešams, lai šis līgums stātos spēkā.
2. Līdz ar šī līguma stāšanos spēkā, tas aizstāj Amerikas Savienoto Valstu valdības un Latvijas Republikas valdības nolīgumu par piekļuvi aprīkojumam, telpām un teritorijām, kas atrodas Latvijas Republikā, un to lietošanu, kas tika noslēgts notu apmaiņas ceļā Rīgā 2015. gada 19. jūnijā un 15. jūlijā.
3. Šo līgumu var grozīt ar Pušu rakstisku vienošanos.
4. Šī līguma sākotnējais darbības termiņš ir desmit gadi. Pēc sākotnējā darbības termiņa beigām tas turpina būt spēkā, bet jebkura Puse var izbeigt tā darbību, vienu gadu iepriekš sniedzot otrai Pusei rakstisku paziņojumu pa diplomātiskiem kanāliem.
5. Šā līguma A pielikums ir šā līguma neatņemama daļa, un to var grozīt ar Pārstāvju rakstisku vienošanos.

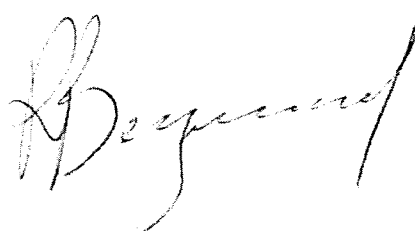
TO APLIECINOT, attiecīgo valdību pilnvarotie pārstāvji ir parakstījuši šo līgumu.

Parakstīts Rīga [vieta] 2017. gada 12. janvārī [datums] divos eksemplāros angļu un latviešu valodā, abiem tekstiem ir vienāds spēks.

AMERIKAS SAVIENOTO VALSTU
VALDĪBAS VĀRDĀ:

LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS
VĀRDĀ:

A PIELIKUMS

Saskaņotie objekti un teritorijas

- Lielvārdes gaisa spēku aviācijas bāze;
- Ādažu militārā bāze un poligons;
- Garkalnes dzelzceļa līnijas galapunkts.